

Пропозиції
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Цивільного кодексу України
щодо вдосконалення порядку прийняття спадщини»
*(реєстр. № 9288 від 11.05.2023 р.)**

Законопроект розроблено з метою забезпечення захисту майнових та особистих немайнових прав спадкоємців і врегулювання особливостей спадкування у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації. Він спрямований на усунення існуючих ризиків порушення прав спадкоємців.

Проектом закону пропонується внести зміни до:

1) статті 1221 Цивільного кодексу України, в якій закріплюється загальне правило про місце відкриття спадщини за останнім місцем проживання спадкодавця або місцезнаходженням його майна;

2) пункту 19 Прикінцевих та перехідних положень Цивільного кодексу України, в якому передбачається в період дії в Україні воєнного, надзвичайного стану зупинення строків позовної давності, встановлених Цивільним кодексом України.

Також пропонується доповнити Прикінцеві та перехідні положення новими пунктами 20, 21, якими встановити спеціальні строки й порядок регулювання спадкових правовідносин на час дії в Україні або окремих її місцевостях воєнного, надзвичайного стану, зокрема на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

Запропоновані зміни є слушними, вони дозволять створити кращі гарантії забезпечення прав людини та уніфікувати правову термінологію стосовно строків позовної давності.

Положення законопроекту не суперечать Конституції України та міжнародним договорам, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, а також узгоджуються з підходами, сформованими практикою Європейського суду з прав людини. Запропоновані зміни відповідають принципу правової визначеності. Водночас, вважаємо за доцільне зазначити таке.

Законопроект № 9287 від 11.05.2023 р. є похідним від запропонованого законопроекту, він покликаний врегулювати забезпечення захисту майнових та особистих немайнових прав спадкоємців в умовах воєнного або надзвичайного стану. Серед іншого, в законопроекті № 9287 пропонуються зміни до статті 11¹ «Забезпечення реалізації права на спадкування» Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», якою на даний час врегульовано реалізацію права на спадкування на тимчасово окупованих територіях.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*